

NAS GLAS

*Dr. Vseučilniška knjižnica
Ljubljana*
Vseučilišče

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko, Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema je pod-
pisane in zadosno rankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 51. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Javnosti!

Državni nameščenci, železničarji in upo-
kojenci si hočejo z odločno akcijo svoj bera-
ški gmotni položaj izboljšati. Za izvedbo te
namere so potrebna sredstva, zlasti zato, ker
so padle že prve žrtve. Pokrajinski akcijski
odbor v Ljubljani je razposlal pred kratkim
trgovskim slojem in denarnim zavodom okli-
ce s položnicami. Računajoč na naklonjenost
teh krogov naši stvari, apeliramo nanje, da
našo akcijo podpro s primernimi prispevki.
Ne prosimo zase, dasi bi naša revščina konč-
no tudi to opravičevala; a še je v nas pono-
sa, ki nam to zabranjuje. Potrebujemo le sre-
dtev za korake, ki jih hočemo izvesti, da nas
bo država plačala tako, da bomo mogli živeti.
Pokrajinski akcijski odbor, Ljubljana.

Naše gibanje.

Protestni shod državnih nameščencev in železničarjev v Ljubljani.

Ni stanu v državi, ki bi ob času prevrata,
ob porodu naše, tako težko pričakovane Ju-
goslavije, nudil prostovoljno in velikodušno
njej toliko pomoči, kakor so to storili državni
nameščenci in železničarji. Mirno se lahko tr-
di, da bi brez njihove dobrovoljne pomoči
ostal ves trud drugih rešiteljev zaman. Drž.
nameščenci in železničarji so žrtvovali ta-
krat za osvoboditev svojega naroda in ure-
ditev zmedenih razmer vse svoje moči v za-
upanju, da jim bodo narod, njegovi zastop-
niki in njegova vlada poplačali to požrtvo-
valnost s priznanjem in pošteno, vrednosti
dela primerno ureditvijo njihovih prejemkov.
Nastopali so sicer tudi razni »zastopniki« in
obljubljali vse mogoče dobrate v imenu vla-
de in naroda, a ostalo je vse pri praznih ob-
ljubah. Do danes so morali drž. nameščenci
in železničarji prositi in z bojem priboriti
vsak košček kruha posebej, kakor bi ga do-
bili za miloščino, dobili pa so ga vedno šele
takrat, ko je njihova mačeha videla, da res
ne gre več drugače, da se vrže skorjico ali
drobtinico kruha, katera je drugim ostala,
tem »siromakom«, ker ji drugače pomrjejo
vsled glada. S to svojo brezbriznostjo in ig-
noriranjem njihovih prošenj je pritirala vlada
vse drž. nameščence in železničarje do nez-
nosne bede in revščine, iz katere si ne morejo
več drugače pomagati kot s pritiskom na vse
sloje cele države. Strnili so se v močno,
enotno falango in ustanovili po vsej državi
akcijske odbore, katerim na čelu stoji cen-
tralni akcijski odbor v Beogradu. Ti odbori
imajo nalogo prisiliti tudi s skrajnimi sredstvi
vladajoče in vse v poštev prihajajoče kroge,
da se zavzamejo in lotijo resno in temeljito

vendar že enkrat tega vprašanja. Trezno in
premišljeno stavijo ti odbori vladi svoje za-
hteve in jo opozarjajo na posledice omalova-
ževanja tega vprašanja za državo, pravočas-
no in jasno opominjajo javnost in narodne za-
stopnike na resnost položaja, da odvrnejo od
sebe sum pristranskih namenov in da se ti
zavzamejo za njih upravičene težnje. Vse
zaman! — Vlada meče njihove zahteve in
prošnje v koš, ne da bi nanje odgovarjala,
briskira njihove deputacije in se sploh ne
zmeni za to neznosno bedo, ki vlada med
njimi in njihovimi družinami. Vsled tega je
pozval centralni akcijski odbor v Beogradu
vse državne nameščence in železničarje, da
priredijo dne 10. junija t. l. po vsej državi
protestne shode, na katerih naj se soglasno in
odločno protestira proti postopanju vlade in
še enkrat zahteva ugoditev njihovih upravi-
čenih zahtev, na katere naj se ponovno opo-
zori vlado, narodne poslance in javnost. Ker
nimamo poročil o prireditvi teh shodov iz
drugih krajev in mest naše pokrajine, objavl-
jamo v naslednjem samo kratko poročilo o
protestnem shodu, ki se je vršil v Ljubljani.

Shod se je vršil v nedeljo, 10. t. m. ob
10. na prostem pred Mestnim domom. Ves ta
obširni prostor je bil natlačen državnih na-
meščencev in železničarjev vseh strok in ka-
tegorij od visokih uradnikov do zadnjih uslu-
žbencev. Bilo je nad 4000 udeležencev. Shod
je otvoril železničar g. Blaž Korošec kot
predsednik ljubljanskega akcijskega odbora
in je po pozdravu poročal v kratkih besedah
o dosedanjem delu in nalogah akcijskega od-
bora. Izjavil je, da se vlada ne zmeni za naše
prošnje in zahteve, da jih ignorira in noče
sprejeti in zaslislati niti naših zastopnikov, ka-
tere pošiljamo, da jim pojasnijo in razložijo
naš neznosni položaj. Proti takemu postopa-
nju vlade moramo vnovič energično prote-
stirati na način, da to sliši vsa javnost. Vsled
tega se vrši ta shod, 12. t. m. pa v Beogradu
konferenca delegatov vseh akcijskih odbo-
rov, na kateri se imajo določiti definitivna
navodila za nadaljno postopanje.

Kot glavni govornik je nastopil na tem
shodu g. Makuc, ki je kot zastopnik želez-
ničarjev v živih, ognjevitih besedah orisal
bedni položaj železničarjev in drž. nameščen-
cev. Izjavil je, da so železničarji in državni
nameščenci postali vsled bede in izstradanja
za izvrševanje svoje službe po zahtevah in
predpisih nesposobni. Predočil je žalostno
sliko bede v družinah, kjer hira vsled bede od
gladu nebroj nedolžne dece in jo spravlja v
prezgodnji grob. Ugotovil je, če strda po
poročilih meščanskih listov v Rusiji 30 mili-
ionov ljudi, da umirajo v Jugoslaviji oni sta-
novi, ki so največ doprinesli za njeno uredi-

tev, in ki so slej kot prej stebler države, to
so drž. nameščenci in železničarji. Govoril je o
redukciji drž. nameščencev in poudarjal, da je
pri nas vsaka redukcija nepotrebna, dokler
ima država v službi nešteto nepotrebnih Vran-
glóvcev. Z zadovoljstvom omenja, da so v
tem gibanju solidarni vsi nameščenci in že-
lezničarji in je pozivljaj vse navzoče k slogi,
solidarnosti in vztrajnosti v hudi, gigantski
borbi za obstanek, ker je le od tega odvisna
gotova zmaga. Akcijske odbore naj vsakdo
podpira gmotno in morahno in naj jim zaupa.

V imenu javnih nameščencev je govoril
g. Mušič, ki je v kratkih, a jedrnatih besedah
razložil, da je naš boj boj za kruh, katerega
mora vsak človek imeti, ako hoče ostati pri
življenju in delati. Ne zahtevamo »panem et
circenses«, kakor so zahtevali to rimski ple-
bejci, ne zahtevamo luksuza, zahtevamo sa-
mo kruh, katerega ima naša država dovolj,
igre in luksuz prepuščamo radevolje drugim.
Kruh, da bomo mogli živeti in delati! — Po-
zival je k slogi in solidarnosti in zaključil:
»Vsi za enega, eden za vse!«

Govoril je še zastopnik upokojencev g.
Marn in razložil potrebe, ki je prisilila upo-
kojence, da so se pridružili akciji aktivnih ko-
legov in navedel nekaj drastičnih primerov,
iz katerih smo spoznali, da imajo nekateri
upokojenci le 9 Din mesečne plače.

Nato je prečital g. Korošec kratko in po-
menljivo resolucijo, katera je bila soglasno
in z velikim odobravanjem sprejeta. Resolu-
cija se glasi: »Državni nameščenci, želez-
ničarji in upokojenci, zbra-
ni dne 10. junija 1923 na protestnem
shodu v Ljubljani, zahtevajo, da
vlada njihovim zahtevam takoj
ugodi, sicer odklanjajo odgovor-
nost za posledice, ki bodo neizo-
gibne.«

G. Korošec je s kratkimi besedami po-
zval vse k vztrajnemu delu in vsestranski
podpori akcijskega odbora brez ozira na gro-
zeče represalije in žrtve, ker se bo dala od-
praviti le na ta način naša beda, ki je že sko-
ro svetovni škandal. Izjavil je, da se bo po-
slovala sprejeta resolucija takoj brzojavno me-
rodajnim faktorjem v Beograd, izročila pa se
bo po deputaciji takoj po shodu tudi velike-
mu županu. Ob ¾ na 11. je zaključil shod z
zahvalo za tako mnogobrojno udeležbo. Po
shodu je obkolila deputacijo, ki je imela izro-
čiti resolucijo velikemu županu, velika mno-
žica državnih nameščencev in železničarjev
in jo spremljala v impozantnem sprevodu ti-
ho in mirno po ulicah do pokrajinske uprave,
kjer je izročila deputacija resolucijo. G. ve-
likega župana pa ni bilo, da bi deputacijo
osebno sprejel, kljub temu, da je bila depu-

tacija prijavljena že v soboto, 9. t. m., kar je napravilo na navzoče zelo mučen vtis in je povzročilo precej pikrih opazk. G. Korošec je morda pravilno označil, da ni izključeno, da pomenja to tudi morda ignoriranje naših zahtev.

Shod je pokazal pred vsem solidarnost in trdno voljo vseh prizadetih izvajati na vsak način tudi s skrajnimi sredstvi večji košček kruha sebi in svojem in je vzbudil tudi v javnosti veliko zanimanje. I. B.

Delovanje O. Z. v letu 1922/23.

Tajnik O. Z. Joža Bekš je podal na občnem zboru O. Z. dne 13. maja t. l. o delovanju O. Z. obširno poročilo. Iz njegovega izvajanja, ki ga s tem v glavnih potezih objavljamo, povzamemo, da v O. Z. ni bilo vse tako, kakor bi moralo biti. Krivdo je iskati pri členih, ki tvorijo verigo. Mnenje delegatov največkrat ni bilo takšno, da bi moglo O. Z. zagotoviti enoten nastop. Nesrečno maksimiranje rodbinskih doklad je dovedlo celo do osebnosti. Največ organizacij nižjih uslužbencev je v napačni veri, da se O. Z. ni postavila proti maksimiranju s potrebno energijo, zapustilo O. Z. in krenilo svojo pot. Na ta način je prišlo do delnega razkroja, ki preti obstanek O. Z. docela onemogočiti.

Podjetje se je radi tega rentiralo slabo. Na prvi seji po lanskem občnem zboru je bil med drugimi osnovan tudi takozvani časniškarski odsek, ki je prevzel dolžnost, da vzdrži strokovno glasilo »Naš Glas« na višini. Radi kakovosti nekaterih prispevkov pa se je med člani tega odseka kmalu pojavilo nasprotstvo, vsled česar so nekateri zastopniki iz neuradniških kategorij izvajali posledice. Prišlo je celo do očitne gonje proti glasilu in se je posebno od strani nekaterih neuradniških organizacij organiziral proti njemu pravcati bojkot.

O. Z. je skušala ostati ves čas preteklega društvenega leta v živem stiku z Glavnim Savezom. Že pri prvi priliki pa se je pri njem opazil odpor in nenaklonjenost zlasti glede pragmatike. Započeli smo s forsiranjem raznih nerešenih prošnji, n. pr. milostne pokojnine itd. Ovine rešitve teh prošnji so ležale v finančnem odboru in ministrskem svetu, kateri se je sicer pričel baviti z njimi, vendar pa samo v principu, ker do merita sploh ni prišlo. Po vrnitvi iz Beograda je tajnik poročal o svoji intervenciji na seji širšega odbora O. Z., na kateri ga je hotel nekdo, ki je bil ž njim sočasno v Beogradu, desavuirati. Ker ni navzoč, ga ne navaja z imenom. Prišlo je maksimiranje, to nesrečno sporno vprašanje, katero se je vlekel kakor rdeča nit skozi celo leto delovanja O. Z. in ki je povzročilo v O. Z. toliko prahu in končni razkroj. Prizadeti so venomer ponavljali, da je zakrivil to slovenski višji uradnik. Zgodilo se je namreč, da je baje zavrnil uradni sluga napitnino, češ, da je boljše situarini, kakor ta višji uradnik. Ker se dokaz tega očitka ni obnesel, je prišla druga obdolžitev, da je povzročil maksimiranje prof. Reiser, in nazadnje, da so zakrivil maksimiranje kolegi iz Hrvatske. Vse to je bilo ovrženo, našel pa se ni izmed prizadetih mož, ki bi od njihove strani priznal pogreško. Še vedno vztrajajo pri svojih trditvah, da si je lahko vsak prepričan, kdo je zakrivil maksimiranje. Dolžnost tajnika je bila, da izvršuje sklepe širšega in ožjega odbora. To dolžnost je izvrševal po možnosti in sposobnosti. Uporabljal je »N. Gl.«, ako je to smatral za potrebno, vedno pa le s polnim svojim imenom, in je pisal to, kar mu je narekovala njegova notranjost. Ako so njegovi nasprotniki izrabljali njegove dopise, je to stvar okusa. — O. Z. je osnovala v pričetku leta svoj delovni program, ki je bil objavljen in poslan vladi in

vsem poslanskim klubom. Popolnoma ni izveden, tako, kakor je bil zamišljen; krivda pa leži v organizacijah samih, v drugih pokrajinskih zvezah, največ pa na Gl. Savezu v Beogradu. Veliko prahu je dvignila tudi odklonjena, oziroma nepripuščena avdijsenca pri kralju. O. Z. je storila vse, da zasliši kralj njene odposlanke, akcija pa ni uspela. Takratnemu podpredsedniku g. Tumpeju se je godila velika krivica, ker se mu je očitalo, da kot zastopnik neuradniških organizacij pri predsedstvu pokrajinske uprave ni dovolj energično poudarjal potrebe avdijsence. Vršila se je nato 10. avgusta 1922 pri predsedstvu pokrajinske uprave anketa za pobijanje draginje. Seveda brez uspeha. Ta čas je poslala O. Z. svoje delegate k takrat v Ljubljani se mudječemu ministru dr. Žerjavu in ga prosila, da se angažira za uveljavljenje pragmatike, ukinjenje maksimiranja i. dr. Obljubil nam je to, pozneje pa nas obvestil, da ni mogel za enkrat ukreniti drugega kot to, da je na kronskem svetu v Ljubljani poudarjal potrebo, da se ta vprašanja čim preje rešijo. Pričela se je kampanja za uredništvo »N. Gl.«, vsled katere je takratni urednik odložil svoj posel. Dne 30. oktobra 1922 se je vršila skupščina Glavnega Saveza v Beogradu, na kateri se je sprejela resolucija, ki je vsebovala naše zahteve. Ta resolucija pa se ni uveljavljala po tej skupščini pri vseh poznejših akcijah, kar je mnogo škodovalo. Minister dr. Žerjav nam je šel povsod na roko; to je priznal nekoč tudi zastopnik neuradniških organizacij na javni seji O. Z., ki je sam predlagal, da se dr. Žerjav izreče javna zahvala. Sledil je izstop društva državnih računskih uradnikov iz O. Z., vsled katerega je postalo vakantno mesto I. podpredsednika g. Dolžana; izstopil pa je tudi II. podpredsednik g. Tumpej. — Resolucija skupščine Glavnega Saveza v Beogradu z dne 30. oktobra 1922 je vsebovala sklep, da se vrši 8. decembra 1922 druga konferenca. Tega sklepa pa Glavni Savez ni izvršil, ker je, kakor je izjavil njegov predsednik g. dr. Nika Jovanović, votirala vlada Savezu precejšnjo podporo. To je dalo povod sumnji, da hoče Glavni Savez zavleči akcijo v nedogleden čas. Vprašanje službene pragmatike je ostalo nedotaknjeno, prišla je demisija vlade in na pritisk naše O. Z., da je treba pričeti s splošno akcijo, je sklical Glavni Savez na dan 26. decembra 1922, to je ravno za naš Božič, skupščino v Split. Ta skupščina bi morala izvesti resolucijo z dne 30. oktobra 1922. Naša O. Z. je za zastopstvo na tej skupščini pooblastila dalmatinski Savez. Resolucija z dne 30. oktobra 1922 pa baje sploh ni bila v razpravi ter se je zavzela enostavno neka srednja pot. Sklepi te skupščine nam pa oficijelno še do danes niso znani, ker nam jih ni sporočil niti Glavni Savez, niti pokrajinska zveza v Splitu, to pa kljub temu, da smo jih od obeh večkrat zahtevali. Vsled tega smo pričeli s pretnjo, da gremo svojo pot preko Glavnega Saveza, ker je bil upravičen sum, da ta noče podpirati naših težnj in da ne odgovarja vsled tega svojemu namenu. Oglasil se je sedaj kmalu Glavni Savez in izdal ukor našemu predsedniku. Pričel nam je očitati v svojem glasilu odmetništvo in hajduštvo. To se je zgodilo največ zaradi tega, ker je dala naša O. Z. inicijativo za kongres vseh predsednikov pokrajinskih zvez, ki naj bi se vršil v Bos. Brodu. Proti takemu postopanju Glavnega Saveza smo seveda protestirali, toda brez uspeha in zadoščenja, česar ne moremo mirno kvitirati. Vsled izpraznjenih mest obeh podpredsednikov O. Z. se je vršil 29. decembra 1. 1922 izredni občni zbor O. Z., na katerem je bil izvoljen za I. podpredsednika g. Jančič, za II. podpredsednika pa zopet g. Tumpej. Ta izvolitev je dala povod nekaterim

organizacijam poštinih uslužbencev do izstopa iz O. Z., češ, da njeno predsedstvo pripada samo gotovi politični stranki, kar škoduje O. Z. — Dne 10. januarja 1923 se je vršil v »Unionu« shod stanovanjskih najemnikov. Na tem shodu je zastopal O. Z. g. Jančič, ki je podal solidarnostno izjavo. Udruženje javnih nameščencev v Celju je dalo pobudo, da izstopijo državni nameščenci iz vseh kulturnih in karitativnih društev, s čemur pa se O. Z. ni mogla strinjati. V zadevi maksimiranja draginskih doklad je pripomniti še to, da je bilo sklenjeno, da se vrše 28. januarja 1923 protestni shodi po vsej državi. Dne 26. januarja 1923 pa je dospela brzojavka od Glavnega Saveza, da se je našim zahtevam ugodilo in da naj se radi tega napovedani shodi opuste. On za svojo osebo je bil proti temu, ker je bil prepričan o neiskrenosti Glavnega Saveza; ker pa je posegla vmes tudi pokrajinska uprava in finančna delegacija, se shodi niso vršili. Edino, kar smo mogli doseči z združenimi močmi, je bilo izenačenje draginskih doklad in stanarin ter delna ublažitev maksimiranja. S tem pa seveda našim zahtevam še dolgo ni ugodeno. Delovanje O. Z. je bilo omejeno vsled neiskrenosti neuradniških kategorij, padli so očitki, da ima predsedstvo O. Z. za nje nastavljen past. Ti očitki so brez podlage in zviti iz trte. Res je ravno nasprotno, da je predsedstvo marsikatero neumestno in nepremišljeno besedo od njihove strani namenoma preslišalo, ker ni hotelo, da bi se kdo službeno zasledoval. — O. Z. ima še vedno dovolj dobrih moči, da se vzdrži. In potrebno je, da se vzdrži! Zato ne smemo pripustiti, da razpade. Sedaj imamo akcijski odbor, kateri je vzel vso inicijativo za izvršitev prihodnjega pokreta v svoje roke. Zato smatra za neobhodno potrebno, da se stiki med državnimi nameščenci za vsako ceno vzdrže in da se organizacija poglobi. Pokazati moramo vsem organizacijam, ki so pokazale O. Z. hrbet, da jim bo O. Z. prej ali slej še vedno potrebna, ker uči skušnjo, da razdvojenost ne rodi uspehov. Znano mu je, da je nekaterim zastopnikom teh organizacij glavna ovira njegova oseba. Potom svoje strokovne organizacije je izposloval, da v O. Z. ne bo imel več zastopstva. Na ta način je dana vsem tistim, ki ž njim niso mogli soglašati, najboljša prilika, da napram O. Z. revidirajo svoje stališče. Po drugi strani pa se bo neovržno pokazalo, ako so znale ceniti iskrenost. Če je odpadla glavna zapreka, ne more biti več razloga do intrasingentnosti. O. Z. želi v tekočem društvenem letu lepših uspehov. Brez dvoma jih bo lahko beležiti, ako bo sodelovala tudi razsodnost in pa neomajano prepričanje, da en činitelj v O. Z. ne pomeni ničesar in da vodi samo solidarnost ter medsebojno zaupanje do začrtanega cilja.

Vestnik.

Zopet odložena akcija? Kakor znano je bila v torek 12. tm. v Beogradu skupna seja vseh pokrajinskih akcijskih odborov, ki so združeni v centralni akcijski odbor. Za slovenski pokrajinski akcijski odbor so odšli v Beograd trije delegatje. Nekateri pokrajinski akcijski odbori niso poslali svojih delegatov. Centralni akcijski odbor je smatral na skupnem sestanku z dne 12. tm. za umestno, da priporoči vsem pokrajinskim odborom, da se zadnji odločilni koraki javnih nameščencev, železničarjev in poštarjev še odlože za nekaj tednov. Svoji predlog je motiviral s tem, da zboruje sedaj parlament, ki bo v najkrajšem času imel priliko, da dejansko pokaže, ali resno hoče izboljšati naše gnotno stanje ali ne. Centralnemu akcijskemu odboru se zdi torej umestno, da bi javni nameščenci sedaj ne dirali s kako posebno akcijo v sedaj precej ugodno razpoloženje v parlamentu. Deputacija centralnega akcijskega odbora je bila tudi pri ministrskemu predsedniku Nikoli

Pašiču in mu natančno razložila naše stanje in naše zahteve. Pašič je izjavil, da je rešitev odvisna od parlamenta. Tako je vsa naša zadeva na mrtvem tiru. Drug se izgovarjajo na drugega in neodločnost nekaterih zastopnikov v centralnem akcijskem odboru ni ravno najboljša priporočila za uspešen izid našega gibanja. Kakor vse kaže, je edinole Slovenija, ki rešno in smoteno dela po svojem akcijskemu odboru, ki je tudi v Beogradu nastopil z veliko energijo, toda spričo nerazumevanja položaja, spričo neorganiziranih mas javnih nameščencev, ki so v ostalih pokrajinah naše države, tudi naš akcijski odbor ne more ustvarjati čudežev. Ako ves potek našega gibanja od novega leta dalje dobro premostrimo, bi skoraj trdili, da ni v vrstah javnih nameščencev v presežni večini niti razumevanja, še manj solidarnosti. In da nekateri sploh menda ne občutijo potrebe, da bi se njih materijelno stanje izboljšalo, ker si znajo pomagati na drugačen način. Riba smrdi pri glavi... Kakor čujemo se je sedaj zopet kralj energično zavzel za to, da bi bila naša službena pragmatika čimprej uzakonjena, še do konca tega meseca.

Nabavljalna zadruga drž. nameščencev v Ljubljani opozarja vse one člane, ki niso še prejeli sladkorja po znižanih cenah, da se je posrečilo dobiti še nekaj sladkorja, katerega sedaj na nje odpadajoči del lahko dobe. Sladkor bo stal ca 80 kron kg. V tekočem letu bodo deležni člani eventualnega čistega dobička le po količini, oziroma po znesku v zadrugi nabavljene robe. V ta namen se naloži s 1. julijem za vsakega člana posebna knjižica za nabavo robe v zadrugi, po katero naj se vsak član potrudil v zadrugo, ker se bodo upoštevali pri letnem obračunu le tisti zneski, ki bodo vpisani v knjižico. Članom ki ne bodo imeli pri nakupu robe knjižice s seboj, se za robo izdani zneski ne bodo vpisavali in se pri končni odmeri deleža na čistem dobičku ne bodo upoštevali. Od 25. do 29. tm. se vrši v Ljubljani zadrugi tečaj in redna letna skupščina Saveza nabavljalnih zadrug, na katero se opozarjajo vse naše zadruge v Sloveniji s pozivom, da se je po svojih delegatih polnoštevilno in sigurno udeležijo. Važnost te skupščine za vse zadruge ni potrebna še posebej poudariti, o tej morajo biti prepričane vse naše zadruge same. Povodom te skupščine, katere se udeležijo delegati iz vse države, se priredi prijateljski sestanek vseh delegatov in prijateljev naših zadrug v hotelu »Tivoli«, h kateremu se vsakdo vljudno vabi, da pokažemo tovarišem z juga svojo zadrugiško naklonjenost in slovensko gostoljubnost. Ker bo število udeležencev na skupščini in zadrugnem tečaju precej visoko, se je sestavil za ureditev priprav, prekrbo stanovanj, lokalov i. dr. pripravljani odbor, ki obstoji doslej iz samih zadrugiškov-odbornikov, katerih pa je premalo, da bi mogli sami vse točno in brezhibno izvesti. Zato se naprošajo oni zadrugiški, ki bi bili pripravljeni pri sprejemu gostov in pri predpripravi sodelovati, da se javijo v zadrugi pisarni na Vodnikovem trgu 5. V N. Glasu smo svoj čas že poročali, da izdaja Savez nabavljalnih zadrug v Beogradu strokovni list »Nabavljalka zadruga« in pozvali vse člane, da se na ta list naroče in ga podpirajo. Doslej se pri naši zadrugi ni še nihče prijavil za naročbo omenjenega lista, kar bodi povedano v dokaz naše nezavednosti in brezbrčnosti. List je prav dober, stvaren in zanimiv, zato ga vsem zadrugiškom še enkrat prav toplo priporočamo. — Upravni odbor.

Zakonski načrt o službeni pragmatiki drž. nameščencev. Sekcija zakonodajnega odbora je končala 14. junija razpravo o zakonskem načrtu naše službene pragmatike. Sedaj pride zakon še pred plenum zakonodajnega odbora in potem pred narodno skupščino. Pri razpravi v sekciji je bil stavljen poslanec Žebot sledeči predlog: 1. da se ima regulacija plač izvršiti vzporedno s proračunom za l. 1923-24. 2. naj ministrski svet, dokler se uradniški zakon definitivno ne sprejme, zviša draginjske doklade vsem nameščencem itd. za 150 odstot. Finančni minister je ta predlog odbil.

Jugoslovanski klub za naše zahteve. »Slovenec« prinaša v številki z dne 14. junija sledeče poročilo: Jugoslovanski klub je danes imel sejo, kateri je predsedoval posl. Anton Sušnik. Na seji se je razpravljalo o nujni potrebi, da se takoj pomore državnim uradnikom, nameščencem in

železničarjem. Izvolili so deputacijo štirih članov, dr. Hohnječa, Gostinčarja, Kremžarja in Žebota, ki je ministrskemu predsedniku Pašiču in finančnemu ministru ustmeno predložila zahtevo kluba, naj vlada čimprej odpomore veliki bedi uradništva. Pašič je izjavil, da bo vlada z uzakonjenjem uradniškega in železničarskega zakona ter proračuna za l. 1923-24 označila te zahteve za nujne in jih kategorično odobrila. Finančni minister pa je izjavil, da je stvar odvisna od mišljenja, ki ga zastopa Pašič. Od strani akcijskega odbora so se podvzeli vsi koraki, da se pomore bedi uradnikov in železničarjev. Od vlade je sedaj odvisno, ali bo držala svojo besedo ali ne. Jugoslovanski klub je sklenil, da bo vodil stvar v evidenci in sproti ukrepal energične korake v prid najbednejšemu stanju. Na to zahtevo Jugoslovanskega kluba, je Pašič tudi takoj dovolil avdienco akcijskemu odboru Jugoslovanskega kluba, ki se je pri Pašiču dalj časa mudil in mu razložil svoje zahteve. Nikola Pašič je obljubil, da bo storil vse, kar more storiti vlada.

Profesorske plače. Po predlogu ministra za prosveto bi znašale profesorske plače: Za ravnatelje popolnih srednjih šol 32.000 dinarjev, ki bi se zvišala do 36.000 dinarjev. Ravnatelji nepopolnih srednjih šol bi imeli profesorske plače in letno doklado 3000 dinarjev. Profesorske osnovne plače bi znašale spočetka 18.000 dinarjev in bi rasle s službenimi leti do 30.500 Din. Suplenti bi imeli 75% profesorske osnovne plače. Učitelji prostih predmetov (»veštine«) bi prejemali, ako so stalno nameščeni, po 80%, začasni pa po 65% osnovne profesorske plače. Profesorji, suplenti in učitelji imajo pravo na triletnice po 2500 Din. Popolno penzijo dobe po 30 službenih letih. Posebne mesečne doklade znašajo: za ravnatelje 1200, za profesorje 1000, za ostale učne moči pa po 500 Din. Poleg tega bi imeli profesorji kot drugi uradniki pravico do znižanih vozniš cen, draginjske doklade in drva kakor oficirji. Ravnatelj ima stanovanje v šolskem posloju. Na konferenci dne 31. maja so profesorji izjavili, da zaradi teh ugodnih izgledov ne bodo pričeli stavkati s 1. junijem, ampak odlagajo pričetek stavke do 1. septembra, da dobi naša vlada dovolj časa, da izvrši svojo obljubo.

Novi vojaški zakon. Zagrebški list »Hrvat« poroča iz Beograda: »Prva dva zakonska predloga, ki jih bo vlada predložila parlamentu, to sta zakon o »ustroju« vojske in uradniški zakon. Dočim pa obetao uradništvu le skromne drobtinice, imajo za armado denarja kar na prgišča. Novi vojaški zakon določa, da traja vojaška služba za vsakega za službo sposobnega državljanca na kraljevine SHS od 21. do 50. leta. V slučaju vojne pokličejo lahko pod orožje vse moške od 18. do 60. leta, torej tri četrtine vsega moškega prebivalstva! Ako upoštevamo okolnost, da šteje kraljevina SHS okoli 12 milijonov prebivalcev, od katerih je približno polovica moških vidimo, da država pokliče pod orožje lahko (v slučaju vojske) okoli štiri in pol milijona vojakov! Sedaj bo vsak razumel, zakaj znaša državni proračun za prihodnje leto 12 milijard dinarjev, od katerih bodo porabili samo za vojaštvo 9 milijard dinarjev ali 36 tisoč milijonov kron! Sedaj bomo tudi razumeli, zakaj bo treba davke zvišati za 100% da bomo torej plačevali še enkrat toliko davka kot doslej. Najvišji (civilni) državni uradniki bodo prejemali po novem uradniškem zakonu letno po nekaj tisoč dinarjev plače. Vojvoda (vrhovni poveljnik armade) in admiral pa bosta prejemala samo plače letno 96 tisoč dinarjev ali okoli 1000 kron dnevno — poleg tega pa še jako visoke draginjske doklade. Tudi plače višjih oficirjev ne bodo slabe: Poveljnik armije (prejšnji korni poveljnik) 48 tisoč din, divizijski 42 tisoč din, polkovnik 30 tisoč, podpolkovnik 12 tisoč dinarjev itd. Poleg tega seveda še znatne draginjske doklade.

Iz Kamnika. Na četrti odborovi seji krajevne organizacije državnih nameščencev in upokojencev se je soglasno sklenilo, da naša krajevna organizacija v celoti sprejema predlog Društva drž. nameščencev in upokojencev v Murski Soboti o načinu organizacije celokupnega državnega nameščenstva, razglašenim v spomenici z dne 22. aprila 1923. Vsled tega se sklepa z druge in tretje odbore seje razveljavita. Dalje je bil sprejet

predsednikov predlog, da se takoj sestavijo pravila za našo krajevno organizacijo in predlože v odobritev.

Odgovor ministra za promet. »Slovenec« z dne 15. junija tek. leta prinaša sledečo vest: Gosp. ministrski predsednik je prejel brzojavke sledeče vsebine iz Maribora Ljubljane, Židanega mosta, Ptujja, Jesenice, Murske Sobotice, Kočevja in Višnje gore: »Na zborovanju dne 10. junija t. l. zbrani železničarji in upokojenci zahtevajo, da vlada njihovim zahtevam nemudoma ugodil, ker sicer so posledice neizbežne.« Vse brzojavke nosijo podpis: Akcijski odbor. Vsem tem železničarjem sporočite sledeče moje poročilo: »Kraljevska vlada ima v rokah že preko 15 dni moj predlog o ureditvi prinaložnosti in plač našega prometnega osobja. Ta moj predlog vsebuje poleg materijelnega zboljšanja položaja tudi celokupno pragmatiko za prometno osobje. Ta zakonski predlog je predložen narodni skupščini in bode takoj prišel v obravnavo po skrajšanem postopanju in istočasno z vprašanjem javnih nameščencev drugih strok, sodnikov, profesorjev itd. Priporočam prometnemu osobju, da potrpežljivo čaka še kratek čas, dokler se ne reši njegovo vprašanje, in apeliram na njegov dokazani patriotizem, da ostane osobje v sedanjem težkem zunanem političnem položaju na višini izpolnjevanja svojih dolžnosti. Verujem, da ne zagreši dejanj, s katerimi bi zapadle odgovornosti, ki bi bila za prometno osobje neodpušljiva in bi za državo imela nedogledne posledice. — Minister za promet dr. Velizar Jančević.

O štrajku javnih nameščencev prinaša nedeljsko »Jutro« sledečo vest iz Zagreba: »12. in 13. t. m. se je vršila v Beogradu širša konferenca zastopnikov vseh akcijskih odborov državnih nameščencev, železničarjev in poštarjev, na kateri se je razpravljalo o zahtevah osobja povodom budžetnih dvanaestst in novega budžeta in o vprašanju agresivnih korakov, ako se ne izpolnijo zahteve državnega nameščenstva. Sklenjeno je bilo, da se v tem slučaju ustavi delo v vseh državnih uradih in na železnicah. Dan in koliko časa bo trajala stavka, določi konferenca čez mesec dni. Med tem pa se morajo izvršiti vse predpriprave za stavko. Vsi državni nameščenci in železničarji se pozivljajo, naj pristopijo k organizaciji in sestavijo mestne akcijske odbore, ki naj stopijo v zvezo z oblastnim odborom v Zagrebu, Petrinjska ulica 40. Predsednik odbora je Bogdan Krekić, predsednik delavske zbornice v Zagrebu.«

Povišanje davkov. Iz Beograda poročajo, da bo predlagala vlada sledeče povišanje davkov: 1.) Zemljiški davek se poviša šestkrat in se pri tej povišbi ne morejo vračunati drugi davki kakor občinski, državni itd.; 2.) na vse ostale direktne davke se uvede naklada, ki bo znašala 30 odstotkov sedaj veljavnih indirektnih davkov. Vlada je dalje sklenila, da bo unesla v uredbo glede trimesečnih dvanaestst in drugih dolžnosti tlake za popravilo cest. Ta zakoniti način popravljanja cest še velja za pokrajine stare Srbije, sedaj se bo razširil ta zakon na vso državo in tako bomo vsaj glede slabih cest izenačeni. Vsak prebivalec kmetijskih občin bo dolžan, da posveti 15 dni v letu popravljanju cest. Za mestno prebivalstvo se uvede namesto tlake primeren davek.

Povišanje poštne pristojbine. Časopisi poročajo, da bo minister pošte zahteval povišanje vseh poštne pristojbin. S povišanjem hoče kriti povišane plače poštne službenice.

Udruženje poreskih činovnika — sekcija Ljubljana naznanja vsem članom, da je kakor dosedaj vplačevati mesečne prispevke v skupnem znesku 9 Din. Predsedstvo.

Pisalni stroji itd.
mehanična delavnica (popravljalnica)
Ljubljana
Šelenburgova ul. 6/I.
L. BARAGA.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Nabavljalna zadruga

javnih nameštencev in vpokojencev
r. z. z. o. z. v Kamniku je sklenila

likvidacijo.

Eventuelne terjatve naj se prijavijo do
do 30. junija 1923.
pri likvidacijskem odboru.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem,
pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Špecerija, delikatese, vinarna

Fr. Kham

nasproti hotela „Union“

Cene zmerne!

Solidna postrežba.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

K. Jurman

optik - specialist

Ljubljana,
Selenburgova ul. 2.

Priporoča se za nakup vseh
pisarniških in šolskih potrebščin
tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Nabavljalna zadruga

javnih nameštencev in vpokojencev
v Ljubljani

Prodaja svojim članom razno špecerijsko
in kolonijalno blago po znižanih cenah.

Dežne plašče

perilo

klobuke

galanterijsko blago

po solidnih cenah

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg 2

Zahtevajte ponudbo.

Papir na debelo.

Tvorniške cene.

Specialiteta

OVOJNI PAPIR

(papir za pakovanje) vseh vrst, dalje
tiskovni, konceptni, pisarniški, risalni
papir itd. po **tvorniški ceni** vedno
v zalogi. Glavna zaloga

„ABADIE“

cigaretnega papirja

A. LAMPRET

Ljubljana, Krekov trg 10

Telefon 247.

I. Krivic

špecerija,

Frančiškanska ul. 10.

priporoča se cenj. občinstvu pri nabavi
barv za obleko in volno, bencin, Ber-
tan zoper stenice, Garantol za vlaganje
jajec, gobe za umivanje, Kalodont,
krtače vseh vrst, kislina solna in žve-
plena, muholovke, mrčesni prašek,
naftalin, oblati za peciva, oglje, žim-
nata omela, pralni praški: Kontent,
Persil, Ženska hvala, podnožniki:
konopneni, leseni in slamnati, salmijak,
cvet in sol za elemente, Strobina za
snaženje slamnika, Syndetikon lepilo-
sponke za perilo, Panatol za pokonča,
vanje ščurkov, tepači, zdravilni vrelec
radenski in rogaški, grenčica Fran-
Josip, voščilo za parkete in žganja,
konjak, rum.

Modna

manufakturna trgovina

JANKO ČESNIK

LJUBLJANA

Stritarjeva ul., Lingarjeva ul.

Priporoča svojo zalogo: novosti, pomladansko in letno sezijo za ženske in moške
obleke, etamin, markizet, krep de šin, deien, saten, belo in barvasto perilo, bele
in barvaste bombažaste in platnene damast mizne garniture za 6—12 oseb, bele
in barvaste mizne prte, salonske preproge, pliš, tapetri, jute, linoleum, kokos
vseh velikosti, čipkasta posteljna pregrinjala, zastore, posteljne gobelin garniture itd.
po nizki zmerni ceni.

Galanterija

Devocionalije

Preselitev trgovine!

ANTON ŠKOF, Ernest Jevnikarjev nasl.

vljudno svoje cenjene odjemalce obvešča, da je svojo trgo-
vino z Dunajske ceste št. 6. preselil

Pred škofijo št. 16

in prosi tudi v novem lokalu obilnega obiska.

Pletenine

Klobučarske potrebščine.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljuto-
merska) in dolenska vina.
Mrzla in gorka jedila vedno na razpo-
lago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

**Barva, kemično čisti in
pere vse tovarna!**

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4-6.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago.

Nizke cene.

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

šivalni stroji

izborna konstrukcija
in elegantna izvršitev
iz tovarne v Lincu
Ustanovljena l. 1867
Vezenje poučuje brezplačno
Posamezni deli kolesni
šivalnih strojev.
10 letna garancija!

Pisalni stroji „Adler“

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn:

Dürkopp, Styria, Walfenrad.

Začasno znižane cene.

KOLESA

NAJBOLJŠA NUDI

J. GOREC

LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK.

M. RAVTAR

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

priporoča razne delikatese in
pristna vina delniške družbe
„VINARIA“ v Ptuj.

I. Grobelnik

Ljubljana

priporoča svojo bogato zalogo
raznovrstnega **manufakturnega**
blaga po ugodnih cenah.

Odon Koutny

orodje in tehnične potrebščine

Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

„Aikadont“

zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija

Anton Kanc, Ljubljana.

Modno blago, perilo in po-
trebščine za šivilje in kro-
jače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Priporoča se papirna trgovina

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

ki ima po zmernih cenah v zalogi pi-
sarniške, šolske in risalne potrebščine,
poslovne in trgovske knjige, bloke itd.

Razmnoževalne priprave.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanov. 1900. Delniška glavnica in rezervni zakladi ca K 150.000.000

Cekovni račun št. 10.509. Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije
PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameštencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.